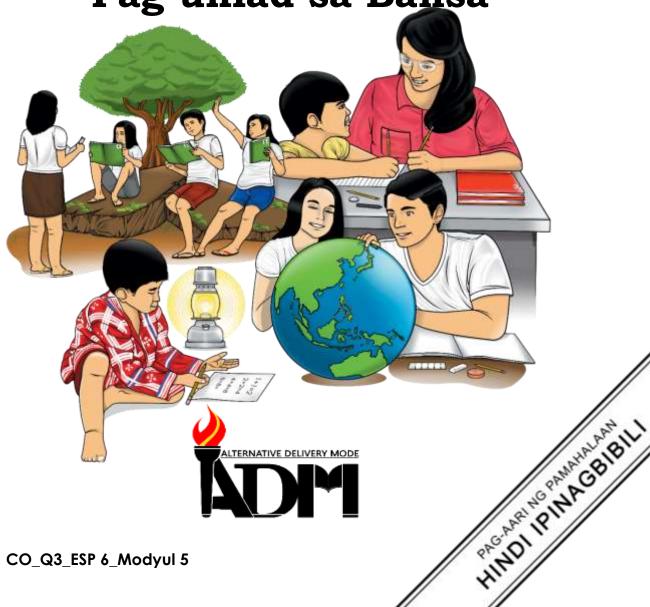

Edukasyon sa Pagpapakatao

Ikatlong Markahan-Modyul

Pagkamalikhain, Susi sa Pag-unlad sa Bansa

CO Q3 ESP 6 Modyul 5

Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikaanim na Baitang Alternative Delivery Mode Ikatlong Markahan – Modyul 5:

• Pagkamalikhain Susi sa Pag-unlad sa Bansa Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisiyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Olive Grace B. Pacificar

Editor: Ida Flor C. Ferraris Baby Alleah S. Mercado

Tagasuri: Lani A. Palma Annamor M. Eleccion

Miriam T. Lima

Tagaguhit: Anthony M. Cordilla

Tagalapat: Japeth N. Pagonzaga Llaine Grace B. Coronel

Jose Karrlo G. Barro Mayo P. Villamor

Tagapamahala: Ma. Gemma M. Ledesma Renato T. Ballesteros

Josilyn S. Solana Regie B. Sama
Elena P. Gonzaga Ronie T. Tababa
Donald T. Genine Annamor M. Eleccion

Miriam T. Lima Lani A. Palma

Inilimbag sa Pilipinas ng Department of Education - Region VI

Office Address: Duran Street, Iloilo City

Telefax: (033) 336-2816 (033) 509-7653

E-mail Address: region6@deped.gov.ph

Edukasyon sa

Pagpapakatao

Ikatlong Markahan – Modyul 5: Pagkamalikhain, Susi sa Pag-unlad sa Bansa

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga magaaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang modyul na ito ay dinesenyo at ginawa para sa iyo. Tutulungan ka nitong madiskubre at pag-aralan ang kahalagahan ng pagiging malikhain sa paggawa tungo sa pagsulong at pag-unlad ng bansa.

Sa bawat araw na pamumuhay natin, kailangan nating maging malikhain upang mapagtagumpayan ang bawat hamon ng buhay. Ngunit ano nga ba ang pagkamalikhain? Ano ano ba ang katangian ng isang tao upang siya ay matatawag na malikhain?

Sa pagkakataong ito, nararapat na malaman mo ito upang matutuhan mo rin ang pagiging malikhain na siyang magdadala sa iyo sa tagumpay at malampasan ang bawat hamon ng buhay.

Sa katapusan ng modyul na ito, inaasahang masagot mo ang tanong: Paano mo maipapakita ang pagkamalikhain sa mga gawain o proyekto?

Pagkatapos ng modyul na ito, inaasahang maipakikita ang pagiging malikhain sa paggawa ng anumang proyekto na makatutulong at magsisilbing inspirasyon tungo sa pagsulong at pag-unlad ng bansa. (EsP6PPP- IIIh–39)

Subukin

I. Panuto: Kilalanin sa mga sumusunod na pahayag ang nagpapakita ng paglinang ng pagkamalikhain ng isang tao. Lagyan ng tsek (✓) ang nagpapakita at (✗) naman kung hindi nagpapakita. Isulat ang sagot sa sagutang papel

sagutang papel.								
	Pagsisikap na makatapos ng pag-aaral		4. Paghingi ng tulong sa iba lahat ng oras					
	2. Pagsali sa mga paligsahan sa paaralan		5. Pagdalo sa mga <i>seminar</i> tungkol sa tamang pagtapon ng basura					
3. Panunuod ng balita araw-araw			6. Pagtigil sa pag-aaral upang mag-alaga ng kapatid					

II. Panuto: Basahin nang mabuti ang mga pangungusap. Isulat ang **TAMA** kung ang pangungusap ay nagpapahayag ng wasto tungkol sa pagiging malikhain at **MALI** kung hindi wasto. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

_1. Ang pagkamalikhain ay ang paggamit ng imahinasyon o orihinal na ideya, lalo na sa paggawa ng isang likhang sining.
_2. Makatutulong sa pagsulong at pag-unlad ng ating bansa ang pagiging malikhain.
_3. Mahirap para sa malikhaing tao ang pagbibigay ng solusyon sa mga problema at kakulangan.
_4. Ang bawat tao na nagnanais iangat ang kaniyang buhay ay dapat may kakayahang sumubok ng mga bagong bagay at may mayamang imahinasyon.
_5. Katangian ng isang malikhaing tao ang pagpapaliban ng gawain.

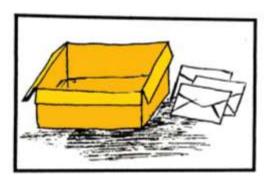
Aralin 1

Pagiging Malikhain, Susi Tungo sa Pag-unlad ng Bansa at Pag-abot ng mga Mithiin

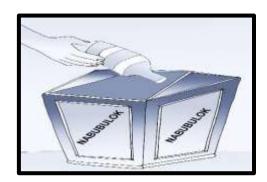

Ang etiko sa paggawa ay ang pagsunod sa tamang pamantayan sa paghahatid ng produkto o serbisyo. Sa mga pamantayang ito, isa sa mga tinitingnan ay ang pagkamalikhain ng tao sa paggawa ng mga produkto at pagbibigay ng serbisyo. Ang pagkamalikhain naman ay kakayahan ng taong makabuo ng isang bagay na orihinal o pinaunlad na bersiyon ng isang disenyo.

Panuto: Suriin ang mga larawan sa ibaba. Iguhit sa iyong kwaderno ang larawang nagpapakita ng pagiging malikhain at ipaliwanag kung bakit mo ito pinili.

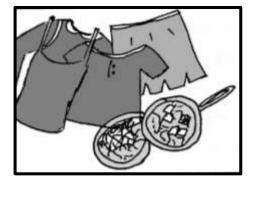
Paggawa ng sobre yari sa lumang karton o wrapper

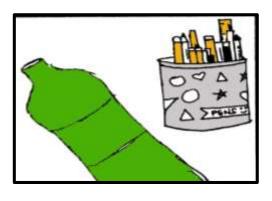
Pagsama ng nabubulok at di-nabubulok na basura sa isang lalagyan

Pagtapon agad ng napigtas na tsinelas

Paggawa ng basahan yari sa mga lumang damit

Paggawa ng *pen organizer* o lalagyan ng bolpen gamit ang plastik na bote

Paggawa ng bag mula sa pinaglumaang pantalon

Mga Tala para sa Guro

Tiyakin na ang bawat mag-aaral ay mabibigyan ng sapat na gabay at patnubay mula sa kanilang magulang, nakatatandang kapatid sa bahay o kahit na sa mga kamag-anak, kaibigan at kapitbahay sa pagsagot ng modyul na ito.

Panuto: Basahin ang sanaysay at pag-aralan kung paano mapauunlad ang pagkamalikhain ng isang tao. Sagutin ang sumusunod na katanungan sa ibaba. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Mga Batang Malikhain (Olive Grace B. Pacificar)

"Bote...bote...dyaryo...!", ito ang maririnig ng mga taga Purok Isdaan sa Barangay Cartagena tuwing Sabado at Linggo nang umaga. Nangangalakal ng basura ang magkakaibigang Jun, Carlo, Rica, Trisha at Regie dahil sila ay walang pasok. Ibinibenta nila ito sa *junkshop* ni Mang Eddie upang may dagdag silang baon pagdating ng Lunes. Kung minsan, bumibili rin sila ng ulam at bigas upang makatulong din sa kanilang mga magulang.

Isang Lunes, tinalakay ng kanilang guro na si Bb. Grace ang tungkol sa pagiging malikhain. "Ang pagkamalikhain ay ang kakayahang bumuo ng mga bagay sa pamamagitan ng pag-iisip ng bago o pagpapaunlad sa mga bagay na naimbento na. Kahit ang bagay ay sobrang simple, luma o sa tingin ninyo ay wala nang silbi, magagawan ito ng paraan at mapauunlad pa ito ng taong malikhain," wika ni Bb. Grace.

"Ma'am, paano po ba malalaman kung ang tao ay malikhain?" kunotnoong tanong ni Regie. "Magandang tanong iyan, Regie. Ang taong malikhain
ay may maraming katangian. Una, siya ay may malawak na imahinasyon.
Pinag-aaralan niya ang mga bagay-bagay sa pamamagitan ng pananaliksik at
paggamit ng mga natutunan mula sa kaniyang mga karanasan sa buhay.
Iniisip niya na lahat ay posible. Ikalawa, siya ay madiskarte. Lahat ay
magagawan niya ng paraan. Mabilis niyang nabibigyan ng solusyon ang mga
problema. Nagagamit pa niya at napauunlad ang mga luma o sirang bagay.
Ikatlo, siya ay iba sa lahat. Orihinal ang kaniyang likha at mga ideya. Hindi
siya nanggagaya sa gawa ng iba. Ikaapat, siya ay madaling makibagay sa
kahit anomang kondisyon sa kaniyang paligid, lugar, mga kasamahan o
anomang kalagayan ng buhay. Ikalima, siya ay determinado. Kahit na
anomang pagsubok ang dumating sa kaniya, matatag ang kaniyang loob na
matapos at mapagtagumpayan ang nililikha o anomang hamon sa buhay,"
paliwanag ng guro sa mga mag-aaral.

"Wow, sobrang galing naman po Ma'am ng taong malikhain," sabi ni Trisha. "Opo Ma'am. Nakakainggit naman po. Kaya po pala na gamitin ang mga lumang bagay upang makalikha ng bagong kagamitan" dagdag pa ni Rica. "Huwag kayong mainggit dahil bawat isa sa atin ay may angking pagkamalikhain. Makikita natin ito sa susunod nating gawain na paglikha ng mga makabuluhang bagay gamit ang mga lumang dyaryo, bote, damit at iba pang mga lumang gamit na maaari pang pakinabangan." paliwanag ni Bb. Grace.

Mga Tanong:

Ano ang ginagawa ng magkakaibigang Jun, Carlo, Rica, Trisha at Regie tuwing Sabado at Linggo?
Ayon kay Bb. Grace, ano-ano ang mga katangian ng taong malikhain?
Ayon sa naging talakayaan sa klase, paano maipapakita ang pagiging malikhain?
Kung ikaw ay aatasan na gumawa isang makabuluhang bagay gamit ang lumang dyaryo, bote o lumang damit bilang isang proyekto, ano ang gagawin mo? Bakit?

Ang bawat tao ay nagnanais na maiangat ang kalagayan ng kaniyang pamumuhay sa pamamagitan ng paglikha ng mga proyekto o gawain na sumusubok sa kaniyang kakayahan at imahinasyon. Ang praktikal na kabatiran ay makatutulong upang makalikha siya ng mga bagong kaisipan at imbensiyon na magagamit niya sa paglilingkod sa iba.

Dahil dito, ang pagiging malikhain ay makatutulong sa pagtuklas ng bagong solusyon sa mga suliranin, pansarili o panlipunan man na makatutulong sa paglutas ng mga suliranin na nakaaapekto sa pamumuhay ng mga mamamayan sa lipunan.

Mga Katangian ng Isang Taong Malikhain

- 1. **Maparaan** Ang taong malikhain ay naka-iisip ng mga bagong ideya o alternatibo upang makagawa ng mga kapaki-pakinabang na bagay, produkto o proyekto. May kakayahan siya na bigyan ng bagong anyo ang mga lumang bagay at ideya.
- 2. _Malawak ang Interes Ang taong malikhain ay may malawak na kaisipan at kagustuhan na matuto mula sa mga bagay sa paligid at sa mga bagong kaalaman. Mula sa mga angking kaalaman, may mga nabubuong ideya na nagbubunsod sa kanila sa malilikhaing paggawa. Ginagamit nila ang kaalaman upang mapayaman ang ideya sa bisa ng pananaliksik, pagsubok, at matagalang pagsisikap upang mapaganda at mapahusay ang kaniyang proyekto.
- 3. **Tibay ng Loob** Matibay ang loob at hindi sumusuko, matapat, at magaling ang isang taong malikhain. Siya ay masigasig sa kaniyang mga gawain at tinututukan ang lahat na maaaring magawa, lalo na sa harap ng mga balakid.
- 4. **Mapakiramdam** Ang tindi ng mga emosyon na kaniyang nararamdaman sa kapwa at sa mga sitwasyon sa kaniyang paligid ay nagbibigay-inspirasyon sa kaniya upang makagawa ng mga bagaybagay.
- 5. **Nagpapakita ng Paninindigan** May kakayahang magpamalas ng kaniyang paninindigan sa kung ano ang dapat gawin. Ito ay nakikita

sa kaniyang paggawa ng desisyon na naiiba sa karaniwang opinyon at tumuklas ng mga bagay na hindi pa nalilikha ng tao.

6. **May Mataas na Motibasyon**- Ang pagiging malikhain ay nagaganyak ng pagkilala sa kahalagahan ng pagkakaroon ng mataas na layunin sa buhay.

Maliwanag sa kanila ang dahilan ng paggawa ng proyektong nakaatas sa kanila at ang maitutulong nito sa pagsulong at pag-unlad ng kanilang komunidad at bansa.

Pagyamanin

Gawain 1

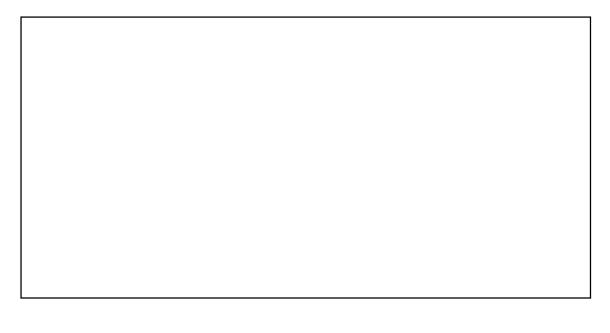
Panuto: Basahin nang mabuti ang bawat pahayag. Piliin ang nagpapakita ng pagkamalikhain sa pagbigay ng solusyon sa mga karaniwang suliranin. Isulat ang titik ng iyong sagot sa sagutang papel.

- 1. Gabi na at wala pang ilaw sa inyong tahanan dahil sa bagyong dumating. Wala na ring ibinebentang kandila sa tindahan. Ano ang pinakamainam mong gawin na magpapakita ng iyong pagkamalikhain?
  - A. paisa-isang sindihan ang posporo
  - B. matiyagang maghintay na bumalik ang kuryente
  - C. gumawa ng ilawan gamit ang mantika, asin at bulak
  - D. manghingi ng kandila sa kapitbahay
- 2. Dala-dala mo ang proyekto na isusumite mo sa iyong guro dahil deadline na. Sa hindi inaasahang pangyayari, nabitawan mo ito at nadumihan. Ano ang maaari mong gawin?
  - A. ulitin na lamang at ipasa kinabukasan
  - B. ibilad sa araw at patuyuin pagdating sa klase
  - C. i-photocopy ito at ipasa sa guro
  - D. lagyan ng disenyo ang bahaging nadumihan

- 3. Bibisita ang mga pinsan mo sa susunod na Linggo. Kulang ang inyong mga unan sa bahay na ipagagamit sa kanila. Ano ang maaari mong gawin upang mabigyan ng solusyon ang problema?
  - A. gumawa ng unang yari sa pinagugupit-gupit na pakete ng pagkain
  - B. humingi ng pera upang bumili ng mga bagong unan
  - C. hayaan ang mga magulang na mag-isip ng solusyon
  - D. pauuwiin mo ang iyong mga pinsan
- 4. Buwan ng Mayo at walang pasok. Ano ang pinakamagandang gawin upang ikaw ay maka-ipon ng pera para sa iyong pambaon sa pasukan?
  - A. humingi kay nanay at tatay
  - B. sumali sa mga liga sa barangay
  - C. magbakasyon sa malayong lugar
  - D. magbenta ng halo-halo at mga kakanin
- 5. Dali-dali kang naglalakad papasok sa paaralan dahil kayo ay may pagsusulit. Natalsikan ng putik ang malaking bahagi ng inyong uniporme. Ano ang pinakamainam mong gawin?
  - A. bumalik sa bahay upang palitan ang nadumihang uniporme
  - B. hayaan na lamang at huwag pansinin ang nadumihang uniporme
  - C. labhan ang nadumihang uniporme pag-uwi sa bahay
  - D. hubarin ang suot na jacket at ilagay sa beywang upang hindi mahalata ang putik sa uniporme

Gawain 2

Panuto: Pumili ng isa sa mga katangian na makatutulong upang malinang ang iyong pagiging pagkamalikhain. Ipakita ito sa pamamagitan ng pagguhit kung paano ito makatutulong at magsisilbing inspirasyon tungo sa pagsulong at pag-unlad ng bansa.

Panuto: Basahin at unawain ang mga tanong. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Paano ka magiging malikhain upang makatulong sa pangangalaga sa

	likas na yaman ng ating bansa?					
2.	Bakit kailangan na magkaroon tayo ng pagpapahalaga at pananagutan sa kabuhayan at likas na yamang pinagkukunan nito?					

ა.	upang mapaunlad at mapangalagaan ang likas na yaman?

Laging tandaan na maipapakita mo ang pagkamalikhain sa pamamagitan ng pagbuo ng mga bagay na hindi pa naiisip ng iba o pagpapaunlad ng mga bagay na naimbento na. Ang pagiging malikhain ang nagbibigay sa atin ng sigla upang bumuo ng isang bagay na mahirap gawin sa simula. Ang anumang gawain na ginagamitan ng pagkamalikhain ay nagpapayaman ng sariling kakayahan na makatutulong at magsisilbing inspirasyon tungo sa pag-unlad ng bansa.

Laging isaisip na ang taong malikhain ay maparaan, malawak ang interes, matibay ng loob, mapakiramdam, at nagpapakita ng paninindigan upang magtagumpay.

Isagawa

Panuto: Gamitin ang iyong pagkamalikhain sa pamamagitan ng pagbibigay ng solusyon sa mga karaniwang suliranin na nararanasan mo bilang mag-aaral o miyembro ng pamilya. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1.	. May takdang-aralin kang iuulat para sa iyong klase. Nakalimutan mo						
	bumili ng manila paper. Paano mo maipapakita ang iyong pagiging						
	malikhain?						

2.	Umiiyak	ang	iyong	bunsong	kapatid	dahil	nawala	ang	kaniyang
	manika.	Anon	g malik	thain solus	syon ang	gagawi	n mo?		

mananahi.

kaniyang mga pangarap.

Tayahin Panuto: Basahin nang mabuti ang mga pangungusap. Kilalanin kung ang pangungusap ay nagpapakita ng pagkamalikhain sa paggawa ng anumang proyekto at gawain. Lagyan ng 🖈 ang nagpapakita at **X** ang hindi nagpapakita. Isulat ang sagot sa sagutang papel. 1. Tuwing Biyernes ng hapon, pagkatapos ng klase, iniisa-isa ni Martha ang kaniyang mga guro at hinihingi ang mga papel na hindi na gagamitin upang gawing supot at ipagbili sa karinderya ni Aling Rona. __2. Bawat linggo, bumibili sa mall ang pamilya ni Tiya Ason ng mga bagong laruan. ___3. Hinintay ni Benjie na makarating ang kaniyang nanay bago pa magluto ng tanghalian. _4. Agad na nagawan ng paraan ni Mang Nestor ang butas nilang bubong bago bumuhos ang malakas na ulan. ____5. Ginawan ng paraan ni Mario na tahiin ang nasira niyang *rubber* shoes dahil hindi pa sapat ang kaniyang ipon upang makabili ng bagong sapatos. _6. Nakagawa ng proyekto si Joy dahil kaniyang ginaya ang gawa ni Cathy. ____7. Nagpapaturo si Sheryl gumawa ng *face mask* sa kaniyang nanay na

__8. Hindi alintana ni Paul ang hirap ng buhay sa pag-abot niya ng

9. Naghihintay na turuan ng kaniyang mga kaibigan si Mel sa	
paggawa ng kaniyang takdang-aralin.	
10. Ginagawang parol ni Mang Ben at ng kaniyang mga anak ang mg	ga
bote ng softdrinks at ibinebenta pagdating ng Disyembre.	

Karagdagang Gawain

Pagnilayan kung ikaw ay nagtataglay ng mga katangian ng isa	ang taong
malikhain. Paano mo gagamitin ang mga katangiang ito upang	ikaw ay
magtagumpay? Ipaliwanag.	

Susi sa Pagwawasto

Y. Y. Y. S. Y. Y. S. Y. Y. S. Y. Y. S. Y. S. Y. S. Mali 3. Mali 6. Y. Tama 7. Tama 7. Tama 8. Mali 7. Mali 8. Mali 7. Mali	Paggawa ng basahan yari Paggawa ng basahan yari sa mga lumang damit Paggawa ng pen organizer o lalagyan ng bolpen gamit ang plastik na bote ang plastik na bote pinaglumaang pantalon	Pagyamanin Gawain I 1. C 2. D 3. A 4. D 5. D Gawain 2 Maaaring iba-iba ang sagot ng mCa	X .2 * .4 X .5 * .7 7 .8 8 .8 9 . X 10.
Subukin I.	Balikan Paggawa ng sobre yari sa Iungan kerton o umpaner	bata	nidsysT ★ .I x c

Sanggunian

- Ylarde, Z. R., & Peralta, G. A. (2016). *Ugaling Pilipino sa Makabagong Panahon*. Vibal Group Inc.
- Pagkamalikhain. (2012, February 7). Wikipedia, ang malayang ensiklopedya. Retrieved March 20, 2021, from https://tl.wikipedia.org/wiki/Pagkamalikhain
- Edukasyon sa Pagpapakatao Gabay Pangkurikulum. (2016, May). Department of Education. https://www.deped.gov.ph/wp-content/uploads/2019/01/ESP-CG.pdf
- Invest in Filipino creativity to promote culture, help boost economy neda. (2019, November 22). The National Economic and Development Authority. https://www.neda.gov.ph/invest-in-filipino-creativity-to-promote-culture-help-boost-economy-neda/

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph